

Sygn. akt **V GC 618/15**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2015 r.

Sąd Rejonowy w Rzeszowie V Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Marta Zalewska
Protokolant:	Anna Jakóbczak

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2015 r. w Rzeszowie

na rozprawie, sprawy z powództwa: **(...) Sp. z o.o. w Ł.**

przeciwko: **B. S.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej **B. S.** na rzecz powoda **(...) Sp. z o.o. w Ł.** kwotę **14 396,49 zł** (czternaście tysięcy trzysta dziewięćdziesiąt sześć złotych 49/100) z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 1.000,00 zł od dnia 12 października 2013r. do dnia 6 lutego 2014r.

- 500,00 zł od dnia 12 października 2013r. do dnia 2 kwietnia 2014r.

- 500,00 zł od dnia 12 października 2013r. do dnia 3 kwietnia 2014r.

- 500,00 zł od dnia 12 października 2013r. do dnia 5 maja 2014r.

- 500,00 zł od dnia 12 października 2013r. do dnia 15 maja 2014r.

- 500,00 zł od dnia 12 października 2013r. do dnia 3 czerwca 2014r.

- 500,00 zł od dnia 12 października 2013r. do dnia 16 lipca 2014r.

- 21,96 zł od dnia 12 października 2013r. do dnia zapłaty

- 6.569,10 zł od dnia 13 października 2013r. do dnia zapłaty

- 559,29 zł od dnia 17 października 2013r. do dnia zapłaty

- 7.246,41 zł od dnia 19 listopada 2013r. do dnia zapłaty

II. umarza postępowanie co do kwoty **3.500,00 zł** (trzy tysiące pięćset złotych 00/100) tytułem należności głównej

III. oddala powództwo w pozostałym zakresie

IV. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.212,00 zł (trzy tysiące dwieście dwanaście złotych 00/100) tytułem kosztów procesu.

Sędzia

Sygn. akt V GC 618/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 17.06. 2015 r.

Powód (...) Sp. z o.o. w Ł. wniósł o zasądzenie od pozwanej B. S. kwoty 18.396,76 zł wraz z ustawowymi odsetkami od poszczególnych kwot do dnia zapłaty i kosztami postępowania. W uzasadnieniu podał, że pozwana zakupiła towar, który odebrała bez zastrzeżeń, na co zostały wystawione fv.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa, W uzasadnieniu wskazała, iż przed wytoczeniem powództwa dokonała 3 wpłat po 1000 zł, a po jego wytoczeniu nie będąc świadoma tego faktu dalszych 6 wpłat po 500 zł każda, zatem do zapłaty pozostała kwota 13.396,76 zł. Podała, iż powód nie przyjął propozycji pozwanej spłaty zadłużenia w ratach, przedstawił swoją, która była nie do zaakceptowania przez pozwaną z uwagi na jej trudną sytuację majątkową. Mimo to pozwana dokonała 3 wpłat po 1000 zł każda, przy czym pozwana z powodu błędnego adresu podanego w pozwie o nakazie zapłaty dowiedziała się w dniu 20.02.2015r., zaś na jego odstawie powód wszczął egzekucję przez komornika sądowego, o czy dowiedziała się w dniu 22.09.2014r. Skoro pozwana nie dała podstaw do wytoczenia powództwa i przy pierwszej czynności uznała roszczenie, wniosła o zasądzenie na tej podstawie kosztów procesu. Uznając roszczenie pozostałe do zapłaty wniosła o jego rozłożenie na raty po 500 zł miesięcznie, uzasadniając, iż jest osobą bezrobotną, nie posiada żadnego majątku. Jedynym źródłem utrzymania jest dochód z działalności gospodarczej córki w kwocie 2000 zł miesięcznie. Wydatki pozwanej to kwota 590 zł miesięcznie (czynsz i opłaty za media). Rozłożenie na raty pozwoli pozwanej dobrowolnie wywiązać się z zobowiązania, unikając jednocześnie dodatkowych kosztów egzekucyjnych.

Powód wezwany do odpowiedzi na sprzeciw, nie oświadczył się do twierdzeń pozwanej, natomiast na rozprawie wniósł o uwzględnienie powództwa w całości i nie wyraził zgody na rozłożenie płatności na raty. Wskazał, iż pozwana już zaciągając zobowiązanie wiedziała, iż jest niewypłacalna. Wskazał też, iż zadłużenie pozwanej wynosi 14.896,76 zł. N rozprawie cofnął pozew ze zrzeczeniem się roszczenia co do kwoty 3500 zł jako zapłaconej przez pozwaną.

Bezsporne w sprawie było:

W 2011 roku zmarła tragicznie młodsza córka pozwanej i po jej śmierci pozwana miała kłopoty zdrowotne. Pozwana jako projektant wewnątrz prowadziła działalność gospodarczą w postaci projektowania i sprzedaży mebli kuchennych na konkretne zamówienia klientów. W ramach tej działalności zakupiła u powoda sprzęt AGD, na co zostały wystawione fv: nr (...) na kwotę 4021,96 zł z terminem płatności 11.10.13r. 12.09.13r., nr (...) na kwotę 6569,10 zł z terminem płatności 12.10.13r, nr (...) na kwotę 559,29 zł z terminem płatności 16.10.13r., nr (...) na kwotę 7246,41 zł z terminem płatności 18.11.13r. Pozwana towar ten odebrała. 2 miesiące wcześniej kontrahent z C. nie uiścił jej zapłaty na kwotę ok. 12.000 zł, ponadto po w/w zakupie u powoda liczyła na zamówienia i płatności, lecz nie odzyskała płynności finansowej. Pozwana w dniu 31.12.2013r. zaprzestała swej działalności gospodarczej, zaś w dniu 2.01.2014r. wykreśliła swoją działalność gospodarczą, obecnie pozostaje na bezrobociu, utrzymuje się z dochodów córki, która prowadzi swoją działalność gospodarczą, pozwana ponosi koszty ok. 590 zł miesięcznie z tytułu czynszu najmu i mediów. (częściowe wyjaśnienia pozwanej k. 94-94/2, oświadczenie majątkowe k. 75-76).

Pismem z dnia 14.11.2013r. pozwana wniosła do powoda o rozłożenie należności na raty, przesyłając projekt porozumienia: po 1000 zł miesięcznie do spłaty. W odpowiedzi powód nie wyraził zgody na powyższe i zaproponował 3 raty miesięczne po 6465,50 zł każda, poczynając od grudnia 2013r., na co z kolei pozwana nie wyraziła zgody.

Sądowi z urzędu znany był akt, iż w dniu 27.02.2014r. (data nadania 25.02.14r.) trafił do tut. Sądu pozew na kwotę 18.396,76 zł z tytułu w/w 4 transakcji zakupu , w którym powód wskazał adres pozwanej: (...) J.. Referendarz wydał nakaz zapłaty w dniu 17.3.2014r., jednocześnie z urzędu pozyskał wydruk z (...) pozwanej na dzień 26.03.2014r. , gdzie odnotowano wykreślenie działalności gospodarczej pozwanej , adres jej zamieszkania był wpisany C., ul (...) lok. 29, zaś w/w adres ul. (...) J. był adresem dodatkowego miejsca wykonywania działalności (wydruk CEiDG k. 27). Na wniosek wierzyciela referendarz nadał klauzulę wykonalności w dniu 1.07.2014r., uprawomocniając nakaz na dzień 19.05.2014r., gdzie do doręczenia nakazu pozwanej doszło na adres ul. (...), ul (...) lok. 29 po dwukrotnej awizacji. W dniu 16.12.2014r. do tut. Sądu trafił wniosek pozwanej o prawidłowe doręczenie nakazu zapłaty z uzasadnieniem ,iż w okresie doręczenia nakazu pozwana zamieszkiwała w G. zameldowana tam na pobyt czasowy. Referendarz uchylił zarządzenia o skuteczności doręczenia i prawomocności nakazu zapłaty i zarządził doręczenie pełnomocnikowi pozwanej odpisu pozwu i odpisu nakazu zapłaty, otwierając pozwanej termin na złożenie sprzeciwu.

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwana dokonała następujących wpłat:

- 1000 zł w dniu 2.10.2013r.,

- 1000 zł w dniu 10.01.2014r.,

- 1000 zł w dniu 6.02.2014r.,

- 500 zł w dniu 2.04.2014r.,

- 500 zł w dniu 3.04.2014r.,

- 500 zł w dniu 5.05.2014r.,

- 500 zł w dniu 15.05.2014r.,

- 500 zł w dniu 3.06.2014r.,

- 500 zł w dniu 16.07.2014r. (dowód: potwierdzenia przelewów k. 61-69). W dniu 22.09.2014r. komornik dokonał zajęcia wierzytelności , gdzie w piśmie swym wskazał na należność główną w kwocie 13.396, 76 zł (dowód; pismo k. 70).

Sąd nie dał wiary twierdzeniom pozwanej, iż do zapłaty pozostała kwota 13.396, 76 zł. Dowodu takiego nie może stanowić pismo komornika, który przede wszystkim był związany żądaniem powoda w zakresie wniosku o egzekucję. Jedynym wiarygodnym dowodem na okoliczność zapłat dokonanych przez pozwaną były polecenia przelewów , łącznie pozwana zapłaciła 9000 zł, przy czym powód pozew ograniczył o kwotę 2000 zł

(pomniejszając fv nr (...) na kwotę 4021,96 zł , zatem uwzględnił wpłaty pozwanej na kwotę łącznie 2000 zł.

Sąd nie dał wiary twierdzeniom pozwanej odnośnie wysokości dochodów , z jakich się utrzymuje. W oświadczeniu majątkowym złożonym jako formularz wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych pozwana podała, iż jest to kwota 2000 zł, zaś na rozprawie wskazała na kwotę 5000 zł. Zważyć należy, iż formularz oświadczenia majątkowego składany jest w trybie art. 108 ustawy o kosztach jedynie na potrzeby wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, nie ma mocy dowodowej na okoliczność wniosku strony procesu o rozłożenie na raty należności. Sąd nie miał zatem podstaw prawnych, by na podst. art. 109 Ustawy o kosztach ... wszczynać dochodzenie w przedmiocie oceny prawdziwości tego oświadczenia . Pozwana nie złożyła żadnych wniosków dowodowych na okoliczność swej sytuacji majątkowej i finansowej oraz źródeł utrzymania , dlatego sąd nie był w stanie ocenić zasadności wniosku w trybie art. 320 kpc pod kątem rzeczywistej sytuacji majątkowej pozwanej oraz w jakiej wysokości byłaby ona w stanie płacić raty.

Sąd zważył, co następuje:

Pozwana winna była zapłacić powodowi cenę sprzedaży w terminach niespornych wynikających z fv, w wysokości tam wskazanej jako niespornej, skoro towar zakupiony odebrała (art. 535 kc). Za czas opóźnienia winna była zapłacić odsetki ustawowe na mocy art. 481 kc. Na podstawie dowodów wpłat do zapłaty z tytułu w/w umów kupna-sprzedaży pozwanej pozostała kwota 14.396,49 zł (suma kwot z 4 fv : 20.396,49 zł pomniejszona o wszystkie wpłaty pozwanej w łącznej wysokości 6000 zł).

Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku pozwanej o rozłożenie zadłużenia na raty po 500 zł miesięcznie. Zgodnie z art. 320 kpc sąd może (nie musi : tzw. dyskrecjonalna władza sędziego) uwzględnić wniosek, gdy zachodzi „szczególnie uzasadniony wypadek”. Nie jest „takim wypadkiem” w rozumieniu tego przepisu brak możliwości finansowych dłużnika do jednorazowej spłaty zadłużenia. Zważyć należy, iż pozwana była przedsiębiorcą zaciągając zobowiązanie, zatem działała w ramach normalnego ryzyka gospodarczego. Jak sama wyjaśniła, zaciągając zobowiązanie we wrześniu 2013r. wiedziała o swej niewypłacalności z tytułu wymagalnego długu jej kontrahenta z C. , co do którego musiała się wówczas już liczyć, iż będzie to należność trudno lub nieściągalna w ogóle. Pojęła ryzyko zakupów na kwotę 20.000zł w przeciągu jednego miesiąca , nie mając konkretnych zamówień od klientów, tymczasem jej działalność gospodarcza polegała na świadczeniu usług pod konkretne zamówienia. Powyższe wskazuje, iż dokonując zakupów u powoda czyniła to na jego „kredyt”. Nie sposób zatem było uwzględnić wniosku pozwanej , bo prowadziłyby to do dalszego jej „kredytowania” kosztem wyniku finansowego powoda, również przedsiębiorcy, na kolejne 2 lata, po upływie już uprzednio niespełna 2 braku płatności zadłużenia (na taki okres dług pozwanej musiałby zostać odroczone przy rozłożeniu go na 500 zł miesięcznie). Z drugiej strony rozłożenie zadłużenia na wyższe raty (okresem maksymalnym, zdaniem sądu, bez pokrzywdzenia interesów wierzyciela, byłoby pół roku, co wskazywałoby na konieczność ustalenia wysokości raty miesięcznej na ok. 2300 zł) byłoby nieracjonalne, skoro pozwana wyraźnie oświadczyła na rozprawie o możliwości spłaty po max. 500 zł miesięcznie. Ponadto sąd uwzględnia wniosek w trybie art. 320 kpc , gdy dłużnik ma realne szanse wypełnienia swego zobowiązania ratalnego. Tymczasem pozwana na chwilę wyrokowania nie podjęła żadnego zatrudnienia: jedynym jej źródłem utrzymania są dochody córki , których wysokości pozwana zresztą nie wykazała, zatem brak pewności , by to źródło było wystarczającą i rzeczywistą gwarancją do wypełnienia zobowiązania ratalnego. Wreszcie odnosząc się do argumentu pozwanej o tragedii rodzinnej z 2011r. (tragiczna śmierć córki), wskazać należy, iż zdarzenie to nie mogło mieć wpływu na utratę płynności finansowej pozwanej, bowiem zobowiązanie u powoda pozwana zaciągnęła 2 lata później. Brak przekonujących i stanowczych twierdzeń oraz dowodów na nie, typu dokumentacja lekarska, by uznać, by zdarzenie to miało wpływ na zdrowie psychiczne pozwanej w taki sposób, że spowodowało utratę płynności finansowej, czy uniemożliwiło pozwanej odzyskanie tej płynności poprzez znalezienie innego źródła utrzymania. W świetle wyjaśnień pozwanej, nie rokowała ona na spłatę rat rozłożonych w racjonalnym obiektywnie dla każdego przedsiębiorcy jako wierzyciela, terminie , na co dodatkowym argumentem było , że zaprzestała spłat w lipcu 2014 roku (ostatnia wpłata pochodziła z 16.07.2014r. w kwocie 500 zł), tymczasem wedle jej twierdzeń o egzekucji dowiedziała się we wrześniu 2014r., zatem w sierpniu i dalszych miesiącach mimo zadłużenia zaprzestała spłat.

Z tych względów sąd orzekł o zapłacie całości roszczenia z odsetkami ustawowymi za czas opóźnienia w zapłacie, poczynając od dnia następnego po terminie płatności do dnia poszczególnych zapłat (art. 451 § 3 kc : pozwana w tytułach zapłat nie wskazała, którą należność z której faktury płaci). W pkt II sąd orzekł na podst. art. 355 w zw. z art. 203 kpc.

O kosztach postępowania sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 2 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc. Powód nieznacznie (w 5%) przegrał ten proces, bowiem pozwana zapłaciła jednie kwotę 1000 zł , dochodzoną pozwem, przed wniesieniem sprawy do sądu, zatem sąd co do zasady obciążył w całości kosztami procesu pozwaną. Na koszty po stronie powoda złożyły się : opłata od pozwu 920 zł oraz wynagrodzenie adwokackie i opłata skarbową 2417 zł. Niemniej pomniejszył te koszty powodowi o kwotę 50 zł tytułem 5% opłaty od tej części pozwu, tj. 1000 zł oraz o kwotę 75 zł tytułem 1/2 opłaty od pozwu w części należnej od kwoty 3000 zł, a zapłaconej po wniesieniu sprawy do sądu (powód o zapłacie tej kwoty dowiedział się ze sprzeciwu pozwanej, zatem już przed rozprawą winien był i mógł skutecznie cofnąć pozew ,

co prowadzioby do zwrotu mu z urzędu 1/2 opłaty od tej części pozwu na podst. art. 79 ustawy o kosztach...). W tej części nie były to zatem koszty celowe i niezbędne wedle art. 98 § 1 kpc. Nie sposób przy tym było zastosować przepis art. 101 kpc, tj. uznać, że pozwana nie dała powodu do wytoczenia sprawy sądowej i przy pierwszej czynności uznała powództwo, skoro na dzień wyrokowania nadal nie zapłaciła przeważającej części zadłużenia, a odebrała faktury, które stanowiły wezwanie do zapłaty w myśl art. 455 kc. Dodać też należy, iż pozwanego, który płaci swój dług po wniesieniu sprawy do sądu, należy traktować jako przegrywającego proces i przepis art. 203 § 3 kpc nie ma w tym przypadku zastosowania.